

ССО нѐ учи за
ЗДРАВЈЕ

КРЕНИ рака
образовен квалитет

**СЕКСУАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
Е ПРОДОЛЖЕНА РАКА НА
ДОМАШНОТО ВОСПИТУВАЊЕ**

Драги родители,

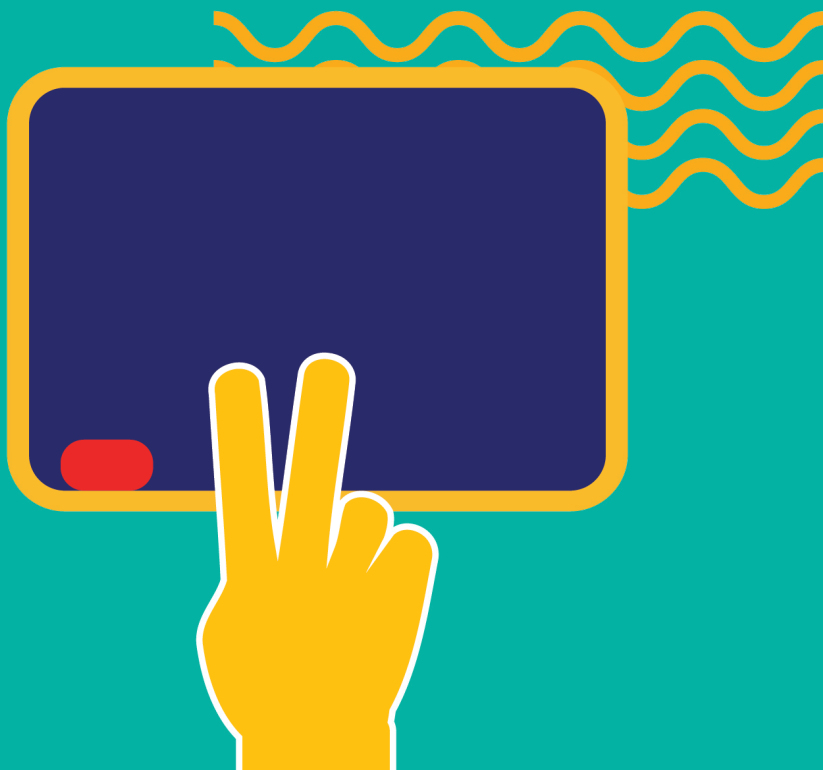
Знаеме дека вие сте најважната алка во развојот на децата за време на пубертетот. Како родители, вие сте првите кои се грижат децата да станат здрави личности. Сакате да ги утешите кога се вознемирени, да ги охрабрите во љубопитноста, да им помогнете кога чувствуваат здравствени проблеми или кога стекнувањето пријателства и врски не им оди од рака.

Но, покрај семејството, и училиштето треба да игра позитивна улога во правилниот емоционален, социјален и сексуален развој на вашите деца. Сексуалното образование нема намера да го замени домашното воспитување, туку да го дополни и да им помогне на децата полесно да се подготват за сите предизвици што ги носи животот. Децата не секогаш сакаат да разговараат со родителите за чувствителни теми кои ги мачат додека растат. А тука училиштето може многу да помогне.

Во септември 2021 година, во вашето училиште ќе се започне со спроведување на пилот-програма за сеопфатно сексуално образование. Со оваа брошура сакаме да ве информираме како ќе се спроведува наставата и зошто овие теми се важни за развојот на децата. Исто така, доколку имате какво било прашање или грижи во врска со сексуалното образование, би сакале на крајот на брошурата да ги споделите со нас сè со цел наставата да одговори на потребите на вашите деца најдобро што може.

Со почит,

**Биро за развој на образованието
ХЕРА – Асоцијација за здравствена
едукација и истражување**

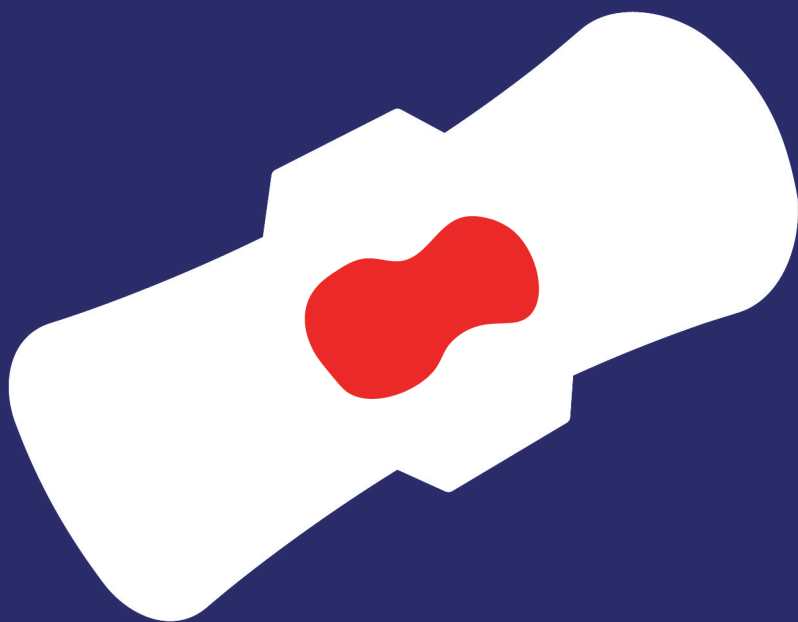

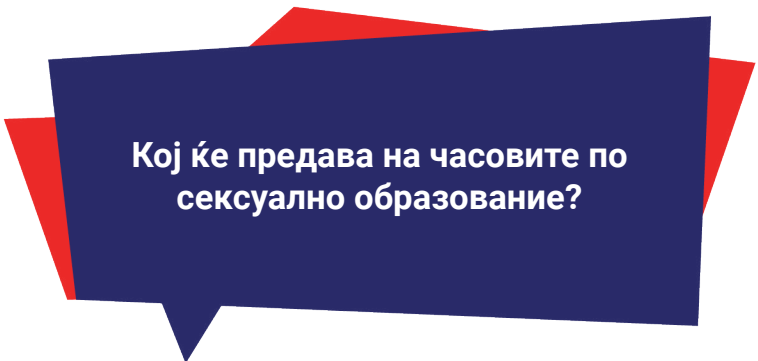
Дали сексуалното образование е задолжително за учениците?

НЕ.

Во училиштата кои ќе ја спроведуваат пилот-програмата за сеопфатно сексуално образование, овој предмет не е задолжителен за учениците од деветтото одделение. Предметот е изборен и Вие како родител може да не го изберете овој предмет за Вашето дете. Доколку одлучите Вашето дете да не ја следи наставата за сексуално образование, препорачуваме сепак да поразговарате и да слушнете што тоа мисли. Децата имаат многу прашања за сексуалниот развој, што значи дека имаат потреба и од одговори. А понекогаш полесно им е да ги побараат на училиште.

**СО СПОЗНАВАЊЕ НА
НАШЕТО ТЕЛО СЕ ГРИЖИМЕ
ЗА НАШЕТО ЗДРАВЈЕ!**

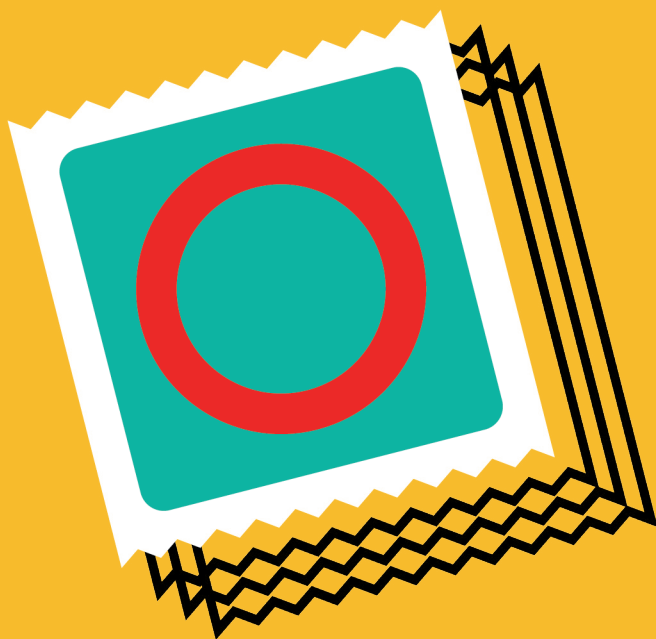

Кој ќе предава на часовите по сексуално образование?

Сексуалното образование ќе го предаваат обучени наставници од вашето училиште.

Наставниците се обучени согласно меѓународни стандарди и препораки на Обединетите Нации за спроведување на сеопфатното сексуално образование. Темите за кои ќе се зборува на часовите за сексуално образование се базирани на научни факти и се прилагодени на возраста на децата (14 години). Наставата ќе се изведува преку дискусија со учениците и нема да се оценува нумерички.

**СО ИНФОРМИРАНО ДЕНЕС
ДО БЕЗБЕДНО УТРЕ -
ЗА РЕПРОДУКТИВНОТО ЗДРАВЈЕ!**

Кои се придобивките за моето дете ако учи сексуално образование?

Во државите кои имаат квалитетно сексуално образование, забележано е дека децата, споредено со врниците кои немаат таков вид образование, се однесуваат поодговорно кон своето здравје. Така, се намалуваат сите видови ризични однесувања како што се рано стапување во сексуални односи или некористење заштита.

Преку часовите по сексуално образование, децата градат ставови за многу свои прашања во врска со сексуалното и репродуктивното здравје и стануваат поемпатични. Се очекува дека овој предмет ќе ги подобри и самодовербата и вештините за комуникација кај децата.

Сексуалното образование во училиштата денес е повеќе од неопходно бидејќи дава можност младите да разговараат за прашања што ги мачат во врска со сексуалноста - за разлика од интернетот, каде што информациите се лесно достапни, но често неточни и штетни.

Кои теми ќе се учат на часовите по сексуално образование?

Сексуалното образование не е образование за сексот. Сексуалното образование претставува еден вид поддршка и заштита на сексуалниот, социјалниот и емотивниот развој на децата. Преку сексуалното образование сакаме децата:

- Да знаат какви промени се случуваат во време на пубертетот!
- Да знаат кои се симптомите на ХИВ и на сексуално преносливите инфекции!
- Да знаат каде да се обратат за помош при здравствен проблем или насилство!
- Да разберат зошто треба да постои еднаквост помеѓу жените и мажите!
- Да го прифатат и да го сакаат изгледот на своето тело!

ПОЧИТТА Е ОГЛЕДАЛО НА СЕСУАЛНАТА ОБРАЗОВАНОСТ. СО ОТВОРЕНА КОМУНИКАЦИЈА ДО ЗДРАВИ ВРСКИ!

- Да можат да препознаат насилство и да се заштитат!
- Да знаат да кажат „Не“ доколку не сакаат да имаат сексуален однос!
- Да се заштитат од можно сексуално насилство и експлоатација!
- Да знаат како да создаваат здрави партнерски врски!
- Да научат за правата на луѓето поврзани со сексуалноста и репродукцијата!
- Да ги почитуваат сите луѓе без да дискриминираат и да се избораат да бидат и самите почитувани!

Децата не сакаат да знаат буквално сè за сексуалноста и за сексуалниот развој, но сакаат да зборуваат и да добијат одговори за тоа што ги интересира. Така повеќе учат за себе, учат како полесно да се справуваат во одредени ситуации и како да ги надминуваат тешкотиите со кои ќе се судруваат додека растат.

**ТАБУ ВО ЗЕМЈАТА НА ЧУДАТА?
ОДРУМЕНИ ОБРАЗ -
ЗРЕЈ САМОДОВЕРБА!**

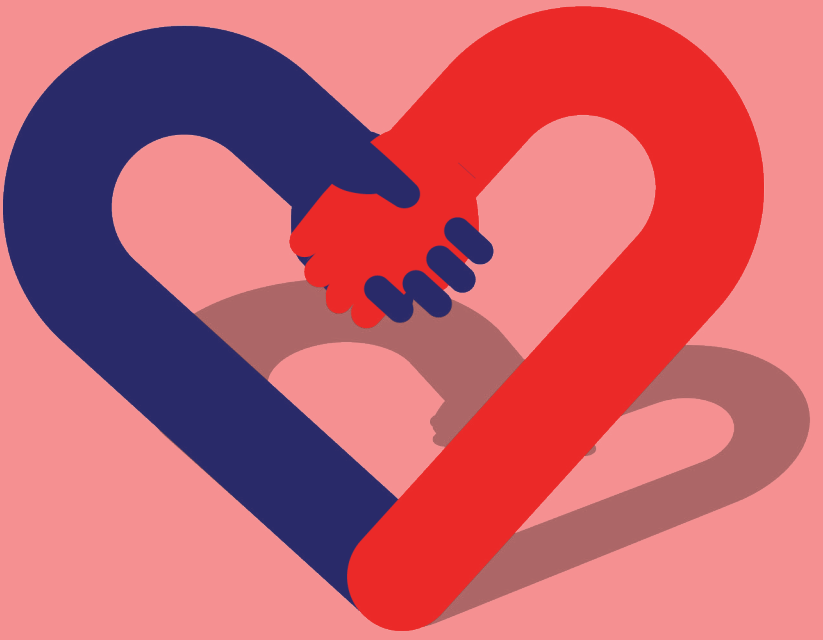

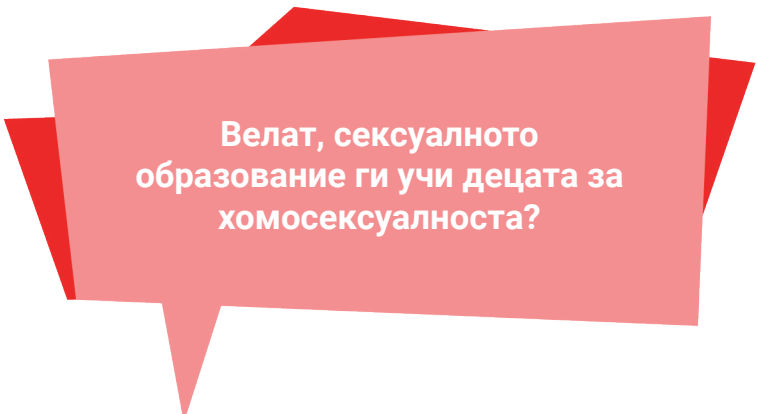
**Некои родители велат:
„Децата кои имаат сексуално
образование, порано стапуваат
во сексуални односи“.
Се прашувате дали е вистина?**

Не е, без гајле.

Баш напротив, децата кои имаат часови за сексуално образование, во просек многу подоцна стапуваат во прв сексуален однос отколку оние кои немаат. И знаат што значи да се каже „Да!“ доколку сакаат да имаат партнерска или интимна врска.

Сексуалното образование помага младите да се ослободат од притисокот од средината и од врсниците за да стапат прерано во сексуални односи. Во земјите како Холандија, Данска, Шведска, Норвешка или Швајцарија, децата кои имаат сексуално образование знаат многу подобро да се заштитат од непланирана бременост, сексуално преносливи инфекции и насилство во врска. Таму тинејџерските породувања се од 2 до 3 пати помали за разлика од нашата земја.

A red speech bubble graphic with a white background for the text. The bubble has a tail pointing downwards and to the left.

Велат, сексуалното образование ги учи децата за хомосексуалноста?

Сексуалната ориентација е вродена, не се учи ниту, пак, се избира. Сеопфатното сексуално образование ги учи децата да ги почитуваат разликите меѓу луѓето, критички да ги преиспитуваат предрасудите и да се залагаат за еднакво општество за сите. Така, тие стануваат дел од заедница во која не се толерира дискриминација и насилство по ниту една основа.

**ПРЕКУ ПОЧИТУВАЊЕ НА
РАЗЛИЧНОСТИТЕ ГРАДИМЕ
ЕДНАКВО И ХУМАНО ОПШТЕСТВО
ЗА СИТЕ!**

Дали сексуалното образование е спротивно на религијата?

Сексуалното образование нема за цел да ги промени религиските верувања на децата, туку да им помогне да пораснат во одговорни, емпатични, толерантни и добри луѓе. Во некои земји со претежно католичка вероисповед на населението, религиозните институции сè повеќе поддржуваат некоја форма на сексуално образование во училиштата.

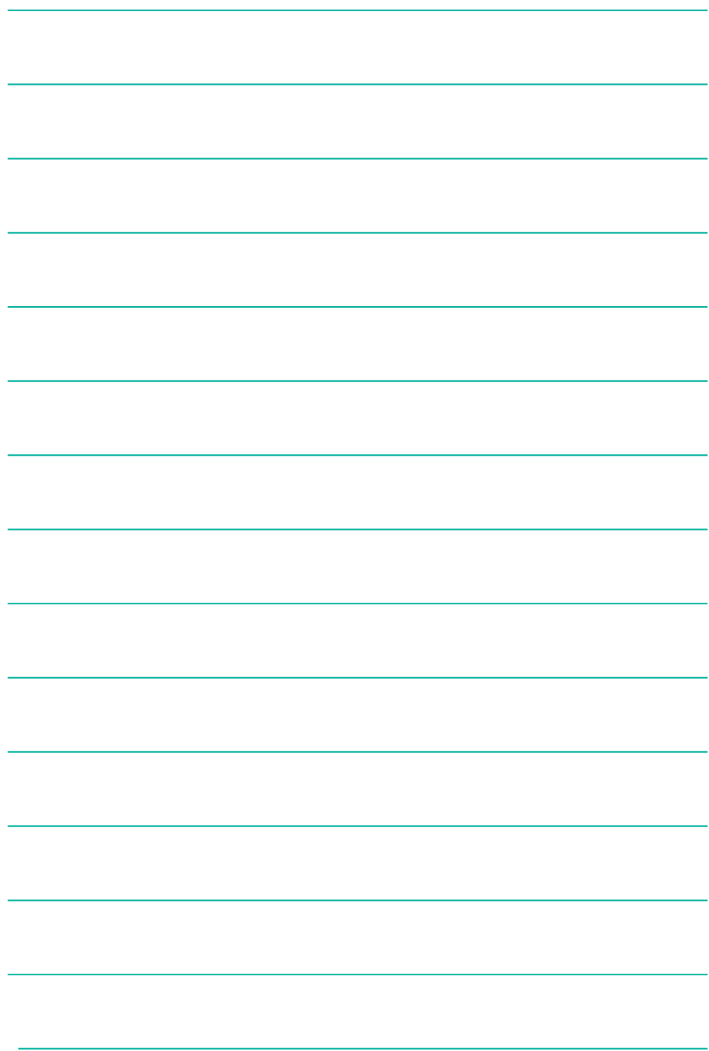
Ова особено стана актуелно поради зголемениот тренд на сексуално насилство и злоупотреба на децата во светот и потребата да се заштитат.

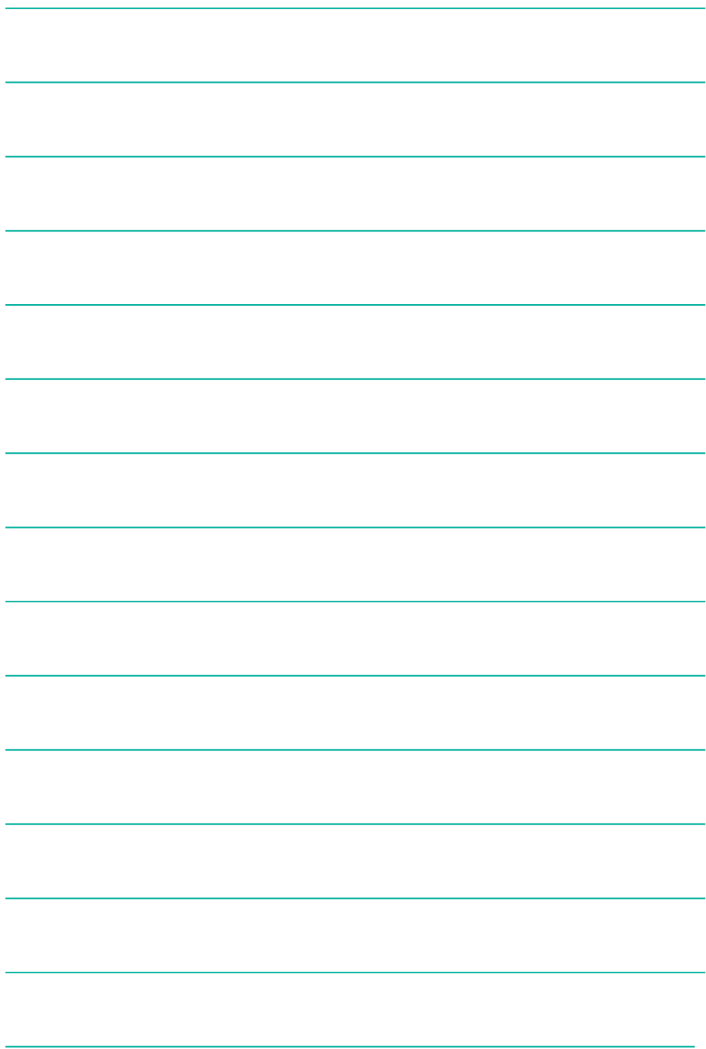
Почитувани родители,

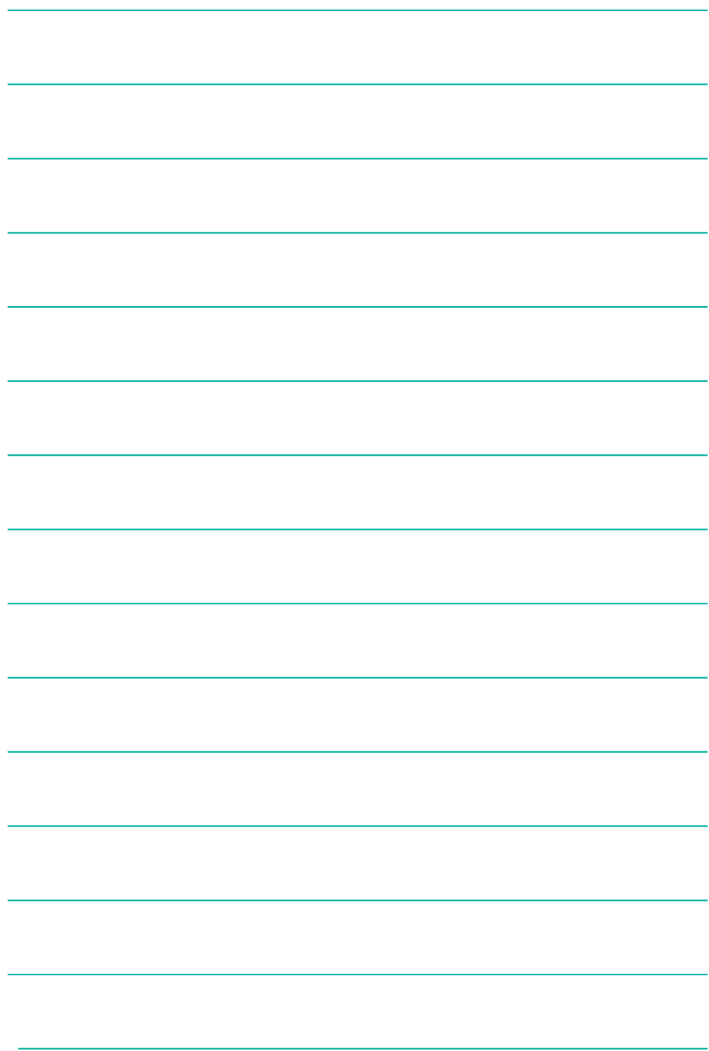
сега кога се информиравте за начинот на којшто ќе се спроведува пилот-програмата за сексуалното образование во вашето училиште и за темите што тоа ги опфаќа, ве молиме да ги споделите вашето мислење и прашања и да ги проследите до класниот раководител/наставник на вашето дете или да ги упатите електронски до:

Бирото за развој на образованието на info@brr.gov.mk или до ХЕРА на hera@hera.org.mk.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА - БЮРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCES - BYROJA E ZHIVILLIMIT TE ARSIMIT
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE - BUREAU FOR DEVELOPMENT OF EDUCATION

A Member Association of

IPPF
European Network

International
Planned Parenthood
Federation

